

Präsemediiling
Kiel, 14.04.2005

Pressesprecher Per Dittrich, Tel. (04 31) 988 13 83

SSW im Landtag

Düsternbrooker Weg 70
24105 Kiel

Tel. (04 31) 988 13 80
Fax (04 31) 988 13 82

Norderstraße 74
24939 Flensburg

Tel. (04 61) 144 08 300
Fax (04 61) 155 08 305

E-Mail: landtag@ssw.de

Svar på Per Nyholms kommentar i Jyllands-Posten

Svar på Per Nyholms "Undervejs", Jyllands-Posten, den 1. april 2005

*læserindlæg til JP af Anke Spoorendonk,
formand for SSWs gruppe i Den Slesvig-Holstenske Landdag*

Det danske mindretals parti, Sydslesvigsk Vælgerforening (SSW), har måttet lægge ryg til mangt og meget i de sidste uger. Til påstanden om, at vi ødelægger freden i det dansk-tyske grænseland, til mere eller mindre fantasifulde dansk-fjendske paroler, til mordtrusler og andet af samme skuffe.

I denne situation har vi været meget glade for, at fremtrædende danske folketingspolitikere uden tøven bakkede op om SSW. Vi har f. eks. ikke glemt Helge Adam Møllers udtalelse om, at han selvfølgelig godt kunne tænke sig en konservativ regering i Kiel. Han er dog endnu mere demokrat end konservativ, derfor må SSW selv træffe sine afgørelser.

Desto mere skuffende er det, at Jyllands-Postens Per Nyholm i avisen fra den 1. marts mener at skulle banke os i hovedet med de samme argumenter, som en række fremtrædende konservative politikere i Tyskland har brugt overfor os siden valget i Slesvig-Holsten. For Per Nyholm står det klart, at vi burde have blandet os uden om regeringsdannelse. - Og når det nu ikke

kunne være anderledes, så burde vi i det mindste have understøttet valgets "vinder", det konservative CDU, der fik et mandat mere end socialdemokraterne.

Efter landdagsvalget den 20. februar havde SSW ganske rigtigt valget mellem at støtte en socialdemokratisk-grøn eller en konservativ-liberal regering. Da vi ikke tilhører nogen af de to store blokke i tysk politik, besluttede vi i SSW at forhandle med begge parter om vores støtte til en mindretalsregering. Sonderingssamtalerne med CDU endte med, at SSW fik tilbuddet om at kunne undlade at stemme, når en politisk beslutning gik imod partiets grundholdninger - mod til gengæld at sikre CDU og FDP et stabilt flertal. Dette "tilbud" kunne vi dog ikke tage imod. For dermed havde vi på forhånd accepteret CDU/FDPs regeringspolitik for de næste fem år - uden selv at søge politisk indflydelse. Hvis vi havde valgt at gå denne vej, havde vi holdt vore egne 51.920 vælgere for nar. Med andre ord: vi kunne ligeså godt beslutte at blive hjemme i hele valgperioden.

Dette har både SSWs landsmøde og alle mindretallets organisationer erkendt, og derfor bakkede de op om, at vi gik i forhandlinger med socialdemokraterne og de Grønne om at støtte en mindretalsregering efter dansk forbillede. Det er altså forkert, når Per Nyholm insinuerer, at mange dansksindede i Sydslesvig mener, at vi gik for vidt, og at borgerlige medlemmer i SSW nærmest blev voldtaget ved at "blive lagt i seng" med SPDs Heide Simonis. Det stod klart for alle, at CDU ikke var rede til at acceptere SSW som en ligeværdig politisk partner, og det har langt de fleste dansksindede været fortørnet over. Hvis vi i denne situation havde valgt at blande os uden om regeringsdannelsen, ville vi have understøttet den nødløsning, vi får nu: en CDU-SPD regering - med 59 af landdagens 69 mandater bag sig - der i de næste fem år vil lamme det parlamentariske arbejde med forhåndsftaler bag lukkede døre. Det ønskede vi ikke.

Men det er jo heller ikke kun vore politiske forhandlinger, der er faldet Jyllands-Postens skribent for brystet. Han sætter alment spørgsmåltegn ved, om et mindretalsparti overhovedet må søge indflydelse på denne måde. Som mindretalsparti bør vi blande os helt udenom, når der træffes afgørelser om den politiske udvikling i delstaten Slesvig-Holsten, lyder meldingen. Men den går ikke. Vore vælgere har tysk pas og betaler deres skat i dette land. Derfor har de også krav på, at deres stemmer tæller med ved regeringsdannelsen. Det er netop, hvad Per Nyholm (sammen med ledende CDU-politikere) ikke gør, når han skriver, at en SPD/Grønne-mindretalsregering med SSW som støtteparti ikke var "hvad flertallet ønskede". Men denne konstellation repræsenterede immervæk mere end 48,5 % af stemmerne, mens CDU og FDP sammen stod for 46,7 %. Det er altså svært at se, hvorfor vi ikke skulle have repræsenteret et flertal "medmindre man altså stiller spørgsmålstegn ved mindretalsdanskernes demokratiske rettigheder og fratager 51.920

mennesker deres stemmeret.

SSW har altid blandet sig i delstatens politik og ikke begrænset sit virke til mindretalspolitikken i snæver forstand. De mennesker, der tilhører det danske mindretal, er berørt af alle politiske forhold; vores politik kan derfor heller ikke kun handle om mindretalsrettigheder og tilskud til de danske institutioner og foreninger i Sydslesvig. Vi er borgere i Slesvig-Holsten og har rod i regionen. Derfor har vi en afgørende politisk interesse i at forbedre de almene levevilkår i det samfund, vi er en del af. Vi har altid søgt indflydelse, hvor det har været muligt.

Intet parti – heller ikke CDU – har hidtil stillet spørgsmålstejn ved, at SSWs landdagsmedlemmer i parlamentet har taget stilling til alle samfundrelevante spørgsmål – og at de har –lagt deres lodder i vægtskålen–, når der skulle stemmes. Set i bakspejlet har flere CDU-regeringschefer været parate til at indgå et regeringssamarbejde med SSWs landdagsmedlemmer, selv om SSW på daværende tidspunkt repræsenterede langt færre vælgere end i dag.

På trods af at Sydslesvigsk Vælgerforening ifølge valgloven har en særlig status, har alle partier til enhver tid regnet med SSWs stemmer. For selv om SSW er fritaget for den tyske spærregrænse på 5 %, er SSWs landdagsmedlemmer i besiddelse af et fuldgyldigt politisk mandat. Vi sidder netop ikke på –så godt som statsgaranterede mandater–, som Per Nyholm skriver. SSW har godt nok fået lettere adgang til parlamentet, idet spærregrænsen ikke gælder for det danske mindretal. Men for at få en plads i landdagen skal SSW ved mandatsfordelingen kunne præsentere ligeså mange stemmer som alle andre partier. Vi skal have ca. 20.000 stemmer for at vinde et mandat. Derfor er SSWs landdagsmedlemmer heller ingen –andenklasses– parlamentarikere, selv om de –kun– har 3,6 % af vælgerne i ryggen. Vore stemmer har samme vægt som alle andre landdagsmedlemmers stemmer. – Noget lignende gælder i øvrigt også for det tyske mindretal i Sønderjylland. Det er godt nok ikke formelt fritaget for den danske 2 %-spærregrænse. Men den danske valglov er udformet på en sådan måde, at –Slesvigsk Parti– med ca. 12.000 stemmer har mulighed for at være repræsenteret i Folketinget.

Mindretalsordningerne i det dansk-tyske grænseland bliver af politikere nord og syd for grænsen gerne fremhævet som et forbillede for mindretalspolitikken i Europa. Fritagelsen for spærregrænsen er ét element i disse ordninger. Den skal sikre, at flertal og mindretal kan tale og samarbejde på øjenhøjde. Men de aktuelle hændelser i Slesvig-Holsten viser: For flertallet er det svært at forstå, hvorfor mindretallet ved den slags snævre afgørelser skal kunne bestemme over flertallets politiske tarv. De fleste ved slet ikke, at det er –hverdagskost– i Europa, at en regering støtter sig på stemmer fra et

af de mere end 100 nationale mindretal, der findes i vores del af verden. - Blot nogle enkelte eksempler: Det ungarske mindretal i Rumænien har siddet med i regeringen, tilsvarende gælder for katalanske mindretalspolitikere i Spanien og for det svenske mindretal i Finland, der siden 1930'erne har været med i mange finske regeringer. - Og uden sammenligning i øvrigt: Poul Nyrup Rasmussens regering blev i 1998 reddet af et nordatlantisk folketingsmandat fra Færøerne.

Sagt på en anden måde, så er et mindretals deltagelse i politik og regeringsdannelse også altid et spejl for demokratiets tilstand i det pågældende samfund. Derfor spørger jeg: Hvis alt dette gælder i andre dele af Europa, hvorfor skulle det så ikke kunne gælde her hos os? Eller må vi erkende, at vore progressive mindretalsordninger kun gælder i godt vejr?

Tages Per Nyholms synspunkter alvorligt, så indebærer de, at SSW's landdagsmedlemmer kun har et fuldgyldigt mandat, når de ikke kan ændre på magten. Står de i vejen for andres magtpolitiske ambitioner, så har de værsgo at tie stille. Det er for lidt, hvis det er konklusionen - her i 50-året for København-Bonn-erklæringerne!

